

Zpráva o šetření ve věci průtahů ve zveřejňování listin v insolvenčním rejstříku

Pan A., bytem xxxx („stěžovatel“), si stěžoval u Městského soudu v Praze („soud“) na průtahy při zveřejňování záznamů v informačním systému insolvenčního rejstříku („insolvenční rejstřík“) a jejich nechronologické řazení. S vyřízením stížnosti nesouhlasil, obrátil se proto na ochránce, aby způsob vyřízení stížnosti prověřil.

Veřejný ochránce práv JUDr. Stanislav Křeček mě pověřil, abych se ujal dalšího vyřizování věci.

A. Shrnutí závěrů

Místopředsedkyně soudu pochybila, když stížnost stěžovatele vyhodnotila jako nedůvodnou. I průtahy při zveřejňování způsobené nadměrným zatížením insolvenčního oddělení jsou průtahy přičitatelné soudu. Stížnost proto měla vyhodnotit jako důvodnou.

Vyřízení stížnosti místopředsedkyní soudu je v některých bodech nedostatečné či přinejmenším nesrozumitelné.

B. Skutková zjištění

Stěžovatel je věřitelem v insolvenčním řízení vedeném u Městského soudu v Praze.¹ Ve stížnosti ze dne 22. září 2022 adresované předsedovi soudu stěžovatel popsal několik svých výhrad k insolvenčnímu řízení. Některé se týkaly rozhodovací činnosti (např. podjatost insolvenčního správce, námitky proti protokolaci), některé státní správy soudu (např. průtahy ve zveřejňování, průtahy v doručování). Poukázal na to, že od přezkumného jednání konaného dne 7. září 2022 soud nevložil do insolvenčního rejstříku žádnou písemnost, vyjma rozhodnutí o reorganizaci (ze dne 19. srpna 2022). Ostatní dokumenty soud zveřejnil až dne 7. září 2022, včetně zápisu z přezkumného jednání. Stěžovatel namítal, že ke zveřejnění podstatného obsahu řízení došlo až po „uplynutí veškerých lhůt“, včetně 30denní lhůty věřitelů na „určité úkony“. Ostatní i dřívější úkony soud zveřejnil až více než s měsíčním odstupem. Stěžovatel namítal také nechronologické řazení záznamů v rejstříku.

Stížnost vyřídila **místopředsedkyně soudu JUDr. Simona Bradáčová** („předchozí místopředsedkyně soudu“). Stížnost shledala **nedůvodnou**. Nesouhlasila s tím, že by pozdější zveřejnění listin v insolvenčním rejstříku mělo dopad do práva stěžovatele podávat opravné prostředky, neboť lhůty pro jejich podání běží od zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Připustila, že časová posloupnost byla výjimečně porušena kvůli časové náročnosti přepisů záznamů z jednání.

Stěžovatel se na ochránce obrátil se žádostí o prověření postupu místopředsedkyně. Nesouhlasil s její odpovědí. Uvedl, že pozdější zveřejňování listin některé účastníky znevýhodňuje a zasahuje do možnosti podávat opravné prostředky. Zpochybnil

¹ V řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. xxxx.

vyjádření místopředsedkyně soudu, že lhůta pro podání „žaloby“ skutečně začala běžet až zveřejněním dne 7. září 2022.

Při hodnocení vyřízení stížnosti jsem se zaměřil na období od konání přezkumného jednání dne 3. srpna 2022 do 7. září 2022, kdy soud v insolvenčním rejstříku zveřejnil protokol z přezkumného jednání a schůze věřitelů i podání, která byla soudu v dané věci doručena v mezidobí. Soustředil jsem se na zveřejnění protokolu z přezkumného jednání a schůze věřitelů, které stěžovatel považoval za stěžejní zdroj informací pro výkon svých dalších procesních práv. Průtahy v jejich zveřejnění oddálily také zveřejnění navazujících úkonů.

V šetření se k věci vyjádřila místopředsedkyně soudu JUDr. Petra Vlčová („současná místopředsedkyně soudu“).² Její vyjádření shrnu v rámci svého právního hodnocení v části C. zprávy.

C. Právní hodnocení

C.1 Lhůta pro zveřejňování v insolvenčním rejstříku

Současná místopředsedkyně soudu uvedla, že insolvenční zákon stanoví lhůty pro zveřejňování procesních úkonů v insolvenčním rejstříku pouze u vymezených případů. Zpravidla jde o takové úkony, s nimiž zákon spojuje určité účinky, zejména plynutí lhůt (např. vyhláška o zahájení insolvenčního řízení). Zveřejňování ostatních úkonů, např. protokolu z přezkumného jednání a ze schůze věřitelů, se řídí **obecnou zásadou rychlosti řízení**.³ Speciální lhůtu nestanoví ani metodické pokyny. Při hodnocení průtahů lze jako pomocné kritérium použít referenční dobu vyplývající z judikatury kárného senátu.⁴ Pohybuje se v rozmezí od jednoho do několika měsíců.

Souhlasím se závěrem, že insolvenční zákon pro zveřejňování protokolu z přezkumného jednání a schůze věřitelů nestanoví speciální lhůtu. Ani mi není známo, že by byla stanovena metodickým pokynem. **Protokol by však měl být vždy zveřejněn v přiměřené lhůtě.** Co je a není přiměřená lhůta, se zajisté bude odvíjet od mnoha okolností. Je jisté možné inspirovat se referenčními dobami z judikatury kárného senátu. Ta hovoří o lhůtách 2–4 měsíců, resp. 1 měsíce u jednoduchých rutinních administrativních úkonů, které lze delegovat na pomocný soudní personál.⁵ Domnívám se, že při posouzení, co je ještě přiměřená lhůta pro zveřejnění konkrétních úkonů v insolvenčním rejstříku, bude hrát roli jak časová náročnost jejich zpracování, tak význam jejich zveřejnění pro další kroky v insolvenčním řízení. **Při hodnocení, zda konkrétní lhůta zveřejnění je přiměřená, nemůže být jediným kritériem skutečnost, že pro zveřejnění není dána zákonná lhůta.**

2 Dopis ze dne 6. února 2023, sp. zn. Spr 223/2023

3 Tato zásada plyne z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, pro insolvenční řízení ji upravuje § 5 písm. a) insolvenčního zákona.

4 Kárný senát Nejvyššího správního soudu.

5 Rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. ledna 2019, sp. zn. 11 Kss 7/2018 – 218. Dostupné: www.nssoud.cz.

C.2 Význam protokolu z přezkumného jednání pro obsah žaloby proti popření pohledávky⁶

U protokolu z přezkumného jednání se soustředím i na význam jeho zveřejnění pro další kroky v insolvenčním řízení. Na tomto jednání totiž dochází k přezkumu pohledávek, což je pro toto šetření podstatné.⁷ Může-li být protokol jedním z podkladů pro sepsání žaloby proti popření pohledávky, měl by být zveřejněn ve lhůtě pro její podání.

Místopředsedkyně soudu uvedla, že podkladem pro sepsání žaloby proti popření pohledávky není protokol z přezkumného jednání, nýbrž přihláška pohledávky a popěrný úkon, ve kterém je uvedeno, zda se jedná o popření pravosti, výše nebo pořadí a podrobné důvody popření. Protokol z jednání neobsahuje nic dalšího, co by mohlo sloužit pro podání žaloby.

S tím nesouhlasím. Domnívám se, že protokol z jednání by mohl sloužit jako jeden z podkladů pro podání žaloby proti popření.

Na přezkumném jednání dochází k přezkumu pohledávek. Přímo na přezkumném jednání může pohledávku popřít insolvenční správce a dlužník.⁸ Věřitelé popírají pohledávky (tj. činí popěrný úkon) písemně před přezkumným jednáním.⁹ Na jednání však může dojít ke zpětvzetí popření a dalším změnám v přihlášených pohledávkách.¹⁰ Přezkumné jednání a zápis z něj, je proto pro další vývoj řízení podstatný.

Pokud se věřitel zúčastnil přezkumného jednání a byl na něm poučen o dalším postupu, insolvenční správce mu již nemusí zasílat vyrozumění o popření pohledávky.¹¹ Pokud protokol z jednání není včas zveřejněn v insolvenčním rejstříku, věřitel se při přípravě žaloby musí spoléhat na to, co soud zveřejnil před přezkumným jednáním, a dále na to, co si o popření pohledávky z přezkumného jednání sám pamatuje. To může značně ztížit jeho žalobní argumentaci a zatížit žalobu nepřesnostmi a chybami. Avšak i v případech, kdy se věřitel jednání nezúčastní a obdrží vyrozumění insolvenčního správce o popření pohledávky, může mít protokol z přezkumného jednání pro sepsání žaloby význam – věřitel si díky němu může ověřit, zda vyrozumění je v souladu s popřením pohledávky, ke kterému došlo na jednání, případně dalším vývojem na jednání. Věřitelé si mohou od soudu vyžádat zvukový záznam z jednání, pokud byl pořizován. Domnívám se však, že jde o zbytečné zatěžování soudu i věřitelů. Jestliže se záznam z přezkumného jednání povinně zveřejňuje v insolvenčním rejstříku, jeho zveřejnění před uplynutím lhůty může usnadnit pozici jak věřitelů, tak soudu (předpokládám, že by se snížil počet žádostí věřitelů o zvukový záznam z jednání). **Domnívám se proto, že protokol z přezkumného jednání by měl být zveřejněn**

6 Tj. žaloba na určení pravosti, výše a pořadí pohledávky dle § 198 insolvenčního zákona.

7 Ustanovení § 194 odst. 1 insolvenčního zákona: „Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje, není-li způsobem řešení úpadku oddlužení, na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem.“

8 Viz KOZÁK, Jan. *Insolvenční zákon: komentář*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře Wolters Kluwer. Kodex. ISBN 978-80-7598-578-1. K § 200.

9 Ustanovení § 200 odst. 2 insolvenčního zákona.

10 Viz § 192 insolvenčního zákona. Insolvenční správce může při přezkumném jednání změnit stanovisko, které zaujal k jednotlivým pohledávkám v seznamu přihlášených pohledávek.

11 Dle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona.

v insolvenčním rejstříku ve lhůtě pro podání žaloby proti popření pohledávky, přestože tato lhůta není stanovena zákonem ani metodickým pokynem.

V daném případě se stěžovatel jako věřitel zúčastnil přezkumného jednání a zároveň mu insolvenční správce (pravděpodobně z opatrnosti) doručil i vyrozumění o popření pohledávky. Protokol z jednání proto nemusel být pro stěžovatele zcela nezbytný pro sepsání žaloby. Přesto chápu stěžovatele, že při její přípravě chtěl mít všechny dostupné podklady.

C.3 Hodnocení průtahů při zveřejnění protokolu z přezkumného jednání a schůze věřitelů

Při hodnocení průtahů v řízení a přiměřenosti celkové délky řízení nehraje roli, zda jsou průtahy způsobeny subjektivními či objektivními faktory.¹² Je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině základních práv a svobod a Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod byly respektovány. Případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době.¹³ Proto instrukce o vyřizování stížností¹⁴ ukládá předsedům a místopředsedům soudů vyhodnotit stížnost na průtahy v řízení jako důvodnou či částečně důvodnou i tehdy, došlo-li k závadám v plynulosti řízení v důsledku objektivních okolností na straně soudu.¹⁵ Pro účely posuzování průtahů v řízení je klíčovým faktorem toliko skutečnost, zda průtahy spočívají na straně státní moci (soudu), nebo jsou vyvolávány také jednáním účastníků řízení či přímo stěžovatelem.¹⁶ V zásadě pouze průtahy přiřitatelné státu mohou vést k vyslovení závěru, že byla překročena přiměřená lhůta.¹⁷

Jak protokol z přezkumného jednání a schůze věřitelů, tak další písemnosti, které došly soudu po tomto jednání, soud v insolvenčním rejstříku zveřejnil až naráz dne 7. září 2020. Místopředsedkyně soudu uvedla, že „delší, než běžný časový interval“ zveřejnění měl několik důvodů:

12 Subjektivní příčiny průtahů v řízení vznikají v důsledku postupu soudců a dalších soudních osob (např. nesprávná procesní strategie, časté odročování jednání na neurčito, neúčelné dokazování apod.). Objektivní příčiny průtahů v řízení zahrnují celkovou úpravu organizace soudnictví, vč. množství napadlých věcí či nedostatečné personální, administrativní a technické zázemí soudů.

13 Viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. září 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, nálezy Ústavního soudu ze dne 19. února 2004, sp. zn. I. ÚS 660/03, nálezy Ústavního soudu ze dne 13. června 2006, sp. zn. I. ÚS 533/05, dostupné z www.nalus.usoud.cz, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. července 1983, stížnost č. 8337/79 ve věci *Zimmermann a Steiner proti Švýcarsku* (body 27–32), dostupný z www.hudoc.echr.coe.int.

14 Instrukce Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 106/2001-OSM, o vyřizování stížností na postup soudů podle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

15 Ustanovení § 7a odst. 1 Instrukce o vyřizování stížností

16 Viz nálezy Ústavního soudu ze dne 13. června 2006, sp. zn. I. ÚS 533/05, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“) ze dne 10. července 1984, stížnost č. 8990/80 ve věci *Guincho proti Portugalsku* (body 34–41), rozsudek ESLP ze dne 23. dubna 1987, stížnost č. 9616/81 ve věci *Erkner a Hofauer proti Rakousku* (bod 68), dostupné z www.hudoc.echr.coe.int.

17 Viz rozsudek ESLP ze dne 19. března 2000, stížnost č. 40111/98 ve věci *Gergouil proti Francii* (bod 19), dostupný z www.hudoc.echr.coe.int.

1. Nadměrné zatížení soudního oddělení 98 INS kvůli jinému insolvenčnímu řízení

Soudní oddělení 98 INS, které vyřizuje věc stěžovatele, vede současně jedno z nejrozsáhlejších insolvenčních řízení v České republice v jiné věci (je zde několik tisíc věřitelů). To má za následek nadměrné zatížení celého insolvenčního úseku. Při jednání v tomto jiném řízení muselo soudní oddělení například počítat výsledky jednotlivých hlasování schůze věřitelů ručně (soud nemá pro tento účel technické zařízení) či vést přehled o osobní účasti věřitelů na schůzi. Následně musel vyhotovit písemný protokol přepisem zvukového záznamu dlouhého 18 hodin.

Přezkumné jednání v tomto jiném řízení musel soud nařídít na dny 25. července až 27. července 2022, přestože bylo původně naplánováno až po letních prázdninách. Lhůtu, v níž muselo jednání proběhnout, totiž závazně určil Vrchní soud v Praze. Soud činil úkony spojené s přezkumným jednáním a schůzí věřitelů v těchto dnech od 6:00 do cca 22:00 hodin. Z tohoto důvodu musela být zrušena naplánovaná dovolená některým zaměstnancům a přesunuta na období srpna 2022.

2. Přezkumné jednání i schůze věřitelů v době minimálního obsazení soudního oddělení

V řízení týkající se stěžovatele se v srpnu, tedy v době popsaného zatížení soudu, konalo přezkumné jednání i schůze věřitelů. Z něj byl také pořízen několikahodinový zvukový záznam. Z důvodu přesunutých dovolených chyběla soudu řada zaměstnanců. Proto prováděl zejména neodkladné úkony, pro které určuje lhůtu přímo zákon. S ohledem na omezené personální kapacity nemohl soud protokoly vyhotovit dříve.

S ohledem na uvedené místopředsedkyně nepovažuje lhůtu pro vyhotovení protokolů za nepřiměřenou, a to ani ve smyslu kárné judikatury.

Z vyjádření místopředsedkyně soudu usuzuji, že ke zveřejnění protokolů ve věci stěžovatele došlo později, než je obvyklé.

Domnívám se, že v daném případě došlo k průtahům. Jak jsem dovodil v předchozím bodě, protokol z přezkumného jednání měl být v insolvenčním rejstříku zveřejněn ve lhůtě pro podání žaloby proti popření pohledávky. To se v daném případě nestalo. Ani lhůtu pro zveřejnění protokolu ze schůze věřitelů nemohu označit jako přiměřenou.¹⁸ Při zohlednění kárné judikatury by lhůta zveřejnění zápisu ze schůze věřitelů měla být 1 měsíc.¹⁹ Protokoly z obou jednání nejsou dlouhé, proto předpokládám, že jejich zpracování nebylo samo o sobě časově nadstandardně náročné.

Místopředsedkyně soudu uvedla jako příčinu prodlev se zveřejňováním nadměrné zatížení soudního oddělení, nařízení jednání vrchním soudem v jiném řízení a následné čerpání dovolených zaměstnanci soudu. Jedná se podle mého názoru o objektivní příčiny. Pro účely posouzení důvodnosti stížnosti na průtahy je podstatné, že došlo k průtahům z důvodů

18 Pro zveřejnění protokolu ze schůze věřitelů jsem v daném případě neshledal nutnost nastavení obdobné lhůty jako u zveřejnění protokolu z přezkumného jednání. Proti usnesení soudu ze schůze věřitelů o návrhu na zrušení usnesení schůze věřitelů lze podat odvolání jen do skončení schůze věřitelů. Nejsem však specialistou na insolvenční řízení, proto nedohlednu, zda potřeba kratší lhůty zveřejnění nevyplyvá z jiných procesních postupů.

19 Překročení přiměřené lhůty by však bylo nepatrné.

na straně státní moci. **Místopředsedkyně soudu tak měla stížnost na průtahy považovat za důvodnou.**

Připouštím, že stížnost stěžovatele je velice obsáhlá a méně přehledná. Stěžovatel v ní mířil jak na otázky spadající pod státní správu soudu, tak vyjadřoval nesouhlas s rozhodováním soudu. Stěžoval si zejména na celkovou nepřehlednost insolvenčního rejstříku v daném řízení, nikoli jen na konkrétní období, na které jsem se zaměřil já. Současně беру v úvahu nestandardní okolnosti, které ovlivnily činnost insolvenčního úseku soudu (zejména nutnost vyhovět lhůtě stanovené vrchním soudem v druhém insolvenčním řízení), které při plánování své činnosti soud nemohl zcela ovlivnit. **Proto s ohledem na okolnosti případu v konkrétním případě nepožaduji nápravu pochybení. Požaduji však nápravu do budoucna, jak uvádím v závěru zprávy.**

C.4 Chronologické řazení v insolvenčním rejstříku

Dle § 421 odst. 1 insolvenčního zákona soud zveřejňuje v insolvenčním rejstříku určitý okruh informací a listin chronologicky s uvedením okamžiku zveřejnění. V hodnocení námítky stěžovatele, že soud nezveřejňoval jednotlivé úkony chronologicky, jsem opatrný. Uvědomuji si totiž, že tato otázka je již na pomezí státní správy soudu a nezávislého soudního rozhodování, do kterého nemůže zasahovat státní správa soudu, a proto ani já.²⁰ Tuto námítku stěžovatele proto posuzuji jen v té míře, v jaké souvisí s průtahy ve zveřejňování.

Předchozí místopředsedkyně soudu v odpovědi na stížnost připustila, že časová posloupnost může být výjimečně porušena, a to kvůli časové náročnosti přepisů záznamů z jednání. V takovém případě je možné, že soud zveřejní později došlá podání dříve než přepsané záznamy.

Současná místopředsedkyně soudu mi sdělila, že každou událost je možné v insolvenčním rejstříku zveřejnit pouze tehdy, pokud jsou zveřejněny všechny předcházející. Jinak insolvenční rejstřík zveřejnění neumožní. Toto omezení lze vyřešit s pomocí tzv. **dočasného dokumentu**, ve kterém se uvede informace o tom, že se skutečný dokument zpracovává. To umožní zveřejnit i následující písemnosti. Skutečný dokument se do systému vkládá dodatečně. Upozornila, že tento postup není upraven právními předpisy. Může však vést k riziku, že dojde k manipulaci se zveřejňováním dokumentů. V každém konkrétním případě je nutné posoudit, která varianta je pro řádné vedení řízení vhodnější. Tento postup je zapotřebí využít v případě, kdy je třeba zveřejnit úkon, který je vázán zákonnou lhůtou. V daném případě tento postup dle hodnocení místopředsedkyně soudu nebyl nutný.

Jak vyplývá z přehledu zveřejněných dokumentů v insolvenčním rejstříku, soud v něm dne 19. srpna 2022 zveřejnil rozhodnutí o povolení reorganizace ze dne 19. srpna 2022. Ostatní listiny, i ty, které byly doručeny soudu před 19. srpnem 2022, zveřejnil až dne 7. září 2022, po zveřejnění protokolu z přezkumného jednání a schůze věřitelů.

²⁰ Ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů zní: „Výkon státní správy soudů nesmí zasahovat do nezávislosti soudů.“ Ustanovení § 164 odst. 2 zákona o soudech a soudcích zní: „Stížností se nelze domáhat přezkoumání postupu soudu ve výkonu jeho nezávislé rozhodovací činnosti.“

Po přečtení vyjádření obou místopředsedkyň soudu **spatřuji rozpor v tom, zda je či není možné nechronologické řazení**. Pokud předchozí místopředsedkyně soudu měla na mysli zveřejňování pomocí dočasného dokumentu, není její vyjádření dostatečně srozumitelné a může být zavádějící. Ani hodnocení současné místopředsedkyně soudu však není úplné. Připustila nechronologické řazení pouze za předpokladu využití tzv. dočasného dokumentu. Ten v daném případě využit nebyl, přesto bylo povolení reorganizace ze dne 19. srpna 2022 zveřejněno dříve než protokol z přezkumného jednání a další listiny.

Vyřízení stížnosti v otázce týkající se nechronologického zveřejňování tak považuji za nedostatečné či minimálně nesrozumitelné.

C.5 Dočasné řešení před dokončením protokolu z přezkumného jednání

Přepsání protokolu z jednání může být časově náročné. V šetření jsem proto hledal řešení, které by zajistilo informování uživatelů insolvenčního rejstříku o průběhu řízení a současně vedlo ke snížení průtahů při zveřejňování navazujících úkonů. Zaměřil jsem se i na informování věřitelů čekajících na záznam z přezkumného jednání.

Místopředsedkyně soudu jsem se proto dotázal, zda by se bezodkladně po přezkumném jednání nemohla v insolvenčním rejstříku objevit evidenční karta diktafonového záznamu (která se zveřejňuje, v dané věci byla zveřejněna rovněž dne 7. září 2022), tedy informace, že byl záznam pořízen a kde je případně možné záznam získat. Tento postup však současná místopředsedkyně soudu nepovažuje za vhodný, naopak jej označila za nadbytečný, neboť informace o možnosti žádat o zvukový záznam je podle jejího názoru všeobecně známá. Jak jsem uvedl výše, vysvětlila mi i možnost používat tzv. dočasný dokument. Pro jeho využití v tomto případě však neshledala důvody.

Domnívám se, že stav zveřejňování v insolvenčním rejstříku by měl co nejvěrněji odpovídat skutečnému stavu řízení. Skutečnost, že v insolvenčním rejstříku více jak měsíc od přezkumného jednání není žádný „pohyb“, důvěru v jeho aktuálnost jistě nevzbuzuje. I proto chápu námitku stěžovatele, že je insolvenční rejstřík nepřehledný. Uvědomuji si, že není vhodné zneužívat možnosti vložit tzv. dočasný dokument. Pokud jej však soudy ve výjimečných případech používají, soud by měl zvážit, zda mezi ně není vhodné zařadit i případ, kdy záznam z přezkumného jednání není zveřejněn ve lhůtě pro podání incidenčních žalob.²¹ Zveřejnění dočasného dokumentu, ve kterém se uvede informace o tom, že se protokol z přezkumného jednání zpracovává, by mohl obsahovat i informaci o možnosti získání zvukového záznamu. Tento postup sice nezabrání průtahům ve zveřejnění samotného protokolu z přezkumného jednání, zabránil by však průtahům ve zveřejňování listin doručených v mezidobí. Současně by věřitelům připomenul, kde mohou získat informace, kvůli kterým potřebují protokol z jednání. Stav v insolvenčním rejstříku by tak i věrněji odpovídal skutečnému stavu řízení.

C.6 Význam zveřejnění pro běh lhůt opravných prostředků

Současná místopředsedkyně soudu zdůraznila, že zveřejnění protokolu z přezkumného jednání nemá vliv na lhůtu pro podání žaloby proti popření pohledávky. Věřitelé, kteří se zúčastní přezkumného jednání, mají pro podání žaloby 30denní lhůtu od přezkumného

²¹ Tj. žalob podle § 198 insolvenčního zákona.

jednání. O lhůtě jsou poučeni na přezkumném jednání. Věřitelům, kteří se jednání nezúčastní, zasílá insolvenční správce vyrozumění o popření pohledávky písemně a lhůta k podání žaloby jim neskončí dříve než uplynutím 15 dnů ode dne doručení tohoto vyrozumění.

Souhlasím se závěrem, že zveřejnění protokolu z přezkumného jednání **nemá vliv na běh lhůt pro podání žaloby proti popření pohledávky**. Počátek lhůt se odvíjí buď ode dne přezkumného jednání, pokud se ho věřitel zúčastní, nebo ode dne doručení vyrozumění od insolvenčního správce o popření pohledávky.²²

Naopak považuji za nepřesné a nepřiléhavé vyjádření předchozí místopředsedkyně soudu. Ta totiž v odpovědi na stížnost uvedla, že pozdější zveřejnění nemohlo mít dopad do práva stěžovatele podávat opravné prostředky, „*neboť procesní lhůty k podání opravných prostředků počínají až okamžikem zveřejnění*“. To neodpovídá znění insolvenčního zákona a nejde o **obecně** platné pravidlo v insolvenčním řízení. Lhůty pro podání opravných prostředků běží od doručení, tedy zpravidla od zveřejnění v insolvenčním řízení²³. Stanoví-li však zákon pro určité případy nebo pro určité osoby i zvláštní způsob doručení, začíná lhůta běžet ode dne, kdy byla písemnost doručena adresátu zvláštním způsobem.²⁴

Vyjádření předchozí místopředsedkyně soudu může být navíc matoucí pro věřitele, který hodlá podat **žalobu proti popření pohledávky**. Žaloba proti popření pohledávky sice není opravný prostředek, jak jej vykládá právní teorie,²⁵ běžný adresát však toto odlišení nemusí znát.²⁶ Jak vyplývá z podnětu stěžovatele, nebylo mu jasné, zda se toto vyjádření soudu má vztahovat i na podání žaloby proti popření pohledávky. Ačkoliv ze stížnosti není přímo patrné, v jaké procesní situaci se stěžovatel nachází (ve stížnosti hovoří neurčitě o opravných prostředcích, o uplynutí lhůty věřitelů atd.), z insolvenčního rejstříku a z fáze insolvenčního řízení šlo jeho postavení odvodit.

O lhůtách pro podání žaloby proti popření pohledávky byl však stěžovatel řádně poučen na přezkumném jednání i ve vyrozumění insolvenčního správce, proto se nedomnívám, že vyjádření předchozí místopředsedkyně soudu zasáhlo do procesních práv stěžovatele.

C.7 Shrnutí

Dospěl jsem k závěru, že předchozí místopředsedkyně soudu měla stížnost na průtahy ve zveřejňování dokumentů v insolvenčním rejstříku vyřídit jako částečně důvodnou, a to přinejmenším u zveřejnění protokolu z přezkumného jednání. V některých částech

²² Dle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona.

²³ Ustanovení § 71 insolvenčního zákona zní: „(1) Soudní rozhodnutí, předvolání, vyrozumění nebo jiná písemnost insolvenčního soudu nebo účastníků se v insolvenčním řízení doručují pouze zveřejněním písemnosti v insolvenčním rejstříku (...), ledaže zákon stanoví pro určité případy nebo pro určité osoby i zvláštní způsob doručení.“

²⁴ Srov. § 71 odst. 1 a § 74 odst. 2 insolvenčního zákona.

²⁵ Rozlišují se na řádné (odvolání) a mimořádné opravné prostředky (v insolvenčním řízení je to dovolání a žaloba pro zmatečnost. Srov. komentář Viz KOZÁK, Jan. *Insolvenční zákon: komentář*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Komentáře Wolters Kluwer. Kodex. ISBN 978-80-7598-578-1. K § 2.

²⁶ Žalobou proti popření se věřitel brání proti postupu v insolvenčním řízení, snaží se jejím podáním napravit postup v řízení, což v jistém slova smyslu lze chápat jako „opravný prostředek“.

hodnotím odpověď na stížnost jako ne zcela srozumitelnou či přiléhavou (vysvětlení k nechronologickému řazení, hodnocení vlivu zveřejnění úkonů na počátek běhu lhůty pro opravné prostředky).

Beru v potaz, že na případ stěžovatele měly vliv nestandardní okolnosti (nadměrné zatížení insolvenčního oddělení kvůli jinému velmi náročnému řízení, kvůli kterému již byly přesunuty naplánované dovolené, nařízený termín přezkumného jednání nadřazeným soudem). V úvahu беру také to, že stížnost byla rozsáhlá, ne zcela přehledná a srozumitelná. **Nepožaduji proto žádnou nápravu v konkrétním případě.**

Požaduji však nápravu do budoucna. V tuto chvíli nechávám na předsedkyni soudu, aby navrhla a přijala konkrétní opatření k nápravě. Dovolím si však předeštit možná řešení a prosím o jejich zvážení.

Přivítal bych, kdyby protokoly z přezkumného jednání byly zveřejňovány v insolvenčním rejstříku během lhůt pro podání žalob proti popření pohledávky. Tyto lhůty jsou dostatečně dlouhé, proto by soud měl zveřejnění běžně stíhat. Rovněž další úkony by podle mého názoru měl soud zveřejnit ve lhůtách tak, aby jejich nezveřejnění zbytečně nebránilo zveřejňování navazujících úkonů.

Pokud by soud očekával, že zveřejnění konkrétního úkonu/listiny bude trvat déle (např. z důvodu časové náročnosti přepisu záznamu do protokolu), měl by zvážit možnost zveřejnit dočasný dokument. V dočasném dokumentu o protokolu z přezkumného jednání by vedle informace, že se protokol teprve zpracovává, mohla být i informace o možnosti vyžádat si zvukový záznam z jednání. Ač tento postup nezabrání průtahům ve zveřejnění samotného protokolu z přezkumného jednání, předešel by vzniku možných průtahů ve zveřejňování listin doručených v mezidobí. Věřitelům by soud prostřednictvím dočasného dokumentu alespoň sdělil či připomněl, kde získat informace, kvůli kterým potřebují protokol z jednání.

Pokud vedení soudu bude vyřizovat stížnosti na průtahy při zveřejňování v insolvenčním rejstříku, očekával bych, že přiměřenost lhůty pro zveřejnění bude hodnotit rovněž z pohledu možného významu úkonu pro další průběh řízení. Doba zveřejnění protokolu z přezkumného jednání nemůže být zásadně označena za přiměřenou, pokud se protokol z přezkumného jednání objeví v insolvenčním rejstříku až po uplynutí lhůty pro podání žalob proti popření pohledávky.

D. Informace o dalším postupu

Zprávu zasílám předsedkyni soudu a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřila ke zjištěným pochybením a informovala mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž stěžovatele.

Brno 28. března 2023

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv

(podepsáno elektronicky)